

Het open Huis

Protestantse Kerk

**Kerkblad van de Protestantse
Gemeente Muiden
44^e jaargang nr. 10, 15 november 2019**

Zoals de natuur zich opmaakt voor de winterslaap, zo nadert het kerkelijk jaar zijn voltooiing.

Nog staat de natuur er gekleurd op, maar nog even en de bomen zijn bladerloos en breekt er een rustperiode aan om in het voorjaar in nieuw leven uit te barsten. Het kerkelijk jaar vindt zijn voltooiing op de laatste zondag van dat kerkelijke jaar. Dan gedenken wij de gemeenteleden die in het afgelopen jaar zijn overleden en met hen al onze dierbaren die in onze herinnering voortleven. Op die zondag ervaren wij een afronding van een periode om plaats te maken voor een nieuwe tijd, de Advent. Anton van Wilderode vertolkt dat gevoel in zijn gedicht:

De tijd van God

De tijd van God, het grote eschaton
wanneer de wereld kantelt naar haar einde
het nakende vergaan van al het zijnde
bij het verzengen van de laatste zon

komt naderbij. De eeuwenoude orde
der jaargetijden en de vaste stand
van de gesternten zullen overhand
aan hun gewoon verloop onttrokken worden.

Dan herbegint, van eer de tijd begon,
de leegte van de ongeschapen baaierd
waarin beweging komt van hevig waaien,
de tijd van God, het grote eschaton.

Emmy Janssen

Kerkdiensten in de Grote Kerk

Zondag

17 november,

10.00 uur
kleur: groen

ds. E. Grutteke uit Zeewolde
collecte: 1. Regenboog Groep
(project met Muiderberg)
2. Kerk

Zondag

24 november, laatste zondag kerkelijk jaar
mmv. de cantorij

10.00 uur
kleur: wit

ds. G. J. Hoogterp
collecte: 1. Diaconie
2. Pastoraat

Zondag

1 december, 1^e adventszondag
mmv. de cantorij

10.00 uur
kleur: paars

ds. G. J. Hoogterp
collecte: 1. Aidswezen in Zambia
2. Kerk

Zondag

8 december, 2^e adventszondag

10.00 uur
kleur: paars

dr. C. van der Kooi uit Zeist
collecte: 1. Onderwijs voor werkende
kinderen in Colombia
2. Kerk

Autodienst:

17 november: dhr. A. Eggebeen Tel. 263427

24 november: dhr. A. de Boer Tel. 263638

1 december: dhr. F. Zevering Tel. 264318

8 december: dhr. J. Bleeker Tel. 263243

Bloemendienst

17 november: fam. Eggebeen

24 november: fam. Van Leeuwen

1 december: fam. Van Meurs

8 december: fam. Van den Bos

Stil staan om te gedenken

Op de laatste zondag voor de advent begint is het zondag van de voleinding. Dan herdenken wij de overledenen van het afgelopen (kerkelijk) jaar.

In de dienst staan wij zo stil bij onze overleden broeders en zusters. Wij zullen voor hen een kaars opsteken aan het licht van de paaskaars, het licht van Christus. Ook is het mogelijk dat ieder die aanwezig is een eigen kaarsje aansteekt om persoonlijk stil te staan bij één van bovengenoemde overledenen of bij een andere dierbare die eerder of elders overleden is. De mensen van voorbij, zoals Hanna Lam zo mooi dichtte, willen wij in ieder geval niet vergeten. Ze zijn bij ons, in onze harten, in onze gedachten en in onze gebeden. Ook al is het misschien jaren geleden dat we afscheid moesten nemen, zo voelen wij hen dichtbij in ons leven. Ik hoop dat wij naast de harde werkelijkheid van gemis en verdriet in geloof en meeleven ook de nabijheid van de Geest van Gods troost mogen ervaren.

Dies Irae en Advent

Bij de laatste zondag van het kerkelijk jaar of zondag van de voleinding hoort in de traditie van de kerk de aandacht voor de dag van het laatste oordeel. Deze dag des oordeels of Dies Irae heeft in de traditie een zware en beladen klank. We kijken er met angst en beven naar uit vanwege de connotatie met hel en verdoemenis. Dat past vaak niet meer bij de liturgie van nu. Daarom leggen wij in de dienst meer de nadruk op gedenken en troost. Toch staat het klassieke Dies Irae wel in ons nieuwe Liedboek. Maar dan in een modern jasje. Vooral onrecht en leed zullen op deze dag veroordeeld worden. Niek Schuman schreef daarom een alternatief, waarin juist de lichtzijde wordt benadrukt, want die dag zal de bevrijding zijn van allen die leden en lijden onder onrecht. Wij zingen daarom op zondag 24 november met onze cantorij lied 775: *'Dag der dagen als de tijden, zich tot heil zullen verwijden, voor wie bovenmate lijden'*.

Na de voleindingszondag kantelt het kerkelijk jaar naar de advent. Het toeleven naar de komst of geboorte van Christus. Een periode van inkeer en bezinning met toch ook steeds het aarzelende kwetsbare licht midden in het donker. Ook op 1 december, de eerste zondag van de advent, zal onze cantorij haar medewerking verlenen aan de dienst. We zingen dan lied 462 'Zal er ooit een dag van vrede'. Een lied waarin midden in de winter verwachtingsvol uitgekeken wordt naar de komst van de zoon des mensen die de boom des levens is.

*'Zoals sterren mensen melden
dat geen nacht te donker is
zal een kind ons komen redden
dat het licht der wereld is'.*

Ik wens u en jullie een verwachtingsvolle adventstijd toe. Dat wij mogen stilstaan bij wat voor ons van waarde en betekenis is. Dat wij onze hoop en verwachtingen mogen delen. Dat wij zo op elkaar betrokken mogen zijn en de verbinding onderling, met onze naasten dichtbij en ver weg, mogen ervaren. Dat het Licht van Christus in onze leefwereld binnen mag komen.

Hartelijke groet ds. Gerben Hoogterp

Kerkenraad

De kerkenraad vergaderde op 21 oktober.

Na de bezinning werd de agenda gevolgd.

Een groot aantal vrijwilligers heeft zich aangemeld voor de medewerkersmiddag.

Het concept-beleidsplan 2019-2023 werd doorgenomen en zal zondag na de dienst met de gemeenteleden besproken worden.

De **BIJBELQUIZ** wordt op dinsdag 12 november om 20.00 u. in onze kerk gehouden. Iedereen hartelijk welkom.

De herdenkingsdienst zal gehouden worden op 24 november.

Onze predikant heeft een studieweek in Polen gehad, wat indrukwekkend was, met veel emoties.

Het punt over samenwerking met de kerkenraden van Muiderberg en Weesp werd besproken en zal een vervolg krijgen.

De folder met daarin de kerstkerkdiensten zal ook dit keer samen met de Rooms Katholieke Parochie van Levend Water gemaakt en uitgedeeld worden.

Het geluid tijdens de kerkdiensten heeft nog onze aandacht. De begroting voor 2020 werd doorgenomen en we kregen uitleg hierover.

Er zijn vele gesprekken geweest met o.a. gemeente Gooise Meren over de toegang tot Rehoboth en de verbouwing in onze kerk. Deze worden vervolgd door nieuwe afspraken.

Na het bespreken van het beleidsplan zal ook de verbouwing besproken worden met de gemeenteleden.

De kerkenraad benoemt Tiny Zevering - van Capelle tot lid van de activiteitencommissie

De kerkenraad benoemt Corina van Ast tot contactpersoon voor de wijk De Krijgsman.

Besloten is dat het oude mailadres (secr@grotekerkmuiden.nl) vanaf 1-1-2020 verwijderd wordt.

Mariejanne de Waart.

Diaconie

De collecte van 17 november is nog één keer voor de Regenboog Groep (zie in het vorige kerkblad).

Collecte 24 november: Pastoraat, eenzaamheid dragelijk maken.

Eenzaamheid speelt overal in Nederland en dus ook in plaatselijke gemeenten. Bij eenzaamheid voelen mensen het gemis aan echte, betekenisvolle contacten en relaties.

Dit komt veel voor bij ouderen, en bij mensen die hun partner hebben verloren door dood of scheiding. Ook lager opgeleiden en migranten zijn vaker dan gemiddeld eenzaam.

In veel, zo niet alle lokale kerken, zijn wel activiteiten om eenzaamheid tegen te gaan of dragelijker te maken. De Protestantse Kerk ondersteunt dergelijke initiatieven van harte. Ieder jaar wordt met de "Week tegen Eenzaamheid" aandacht gevraagd voor dit probleem.

Want het is van groot belang om de aandacht voor eenzaamheid in de kerk en in de samenleving te vergroten, omdat eenzaamheid een groeiende groep mensen treft, ouderen en jongeren.

Adventscollecten

1 december: Aidswezen in Zambia

In Zambia zijn er wel 20.000 gezinnen, waar jongeren aan het hoofd staan omdat de ouders overleden zijn aan aids. Deze kinderen hebben een zwaar bestaan. Ze staan er vaak alleen voor, omdat mensen bang zijn ook aids te krijgen. De Raad van Kerken in Zambia stimuleert kerken om naar deze kinderen om te kijken. Kerkleiders worden daarin getraind, om kinderen praktisch te ondersteunen. Chisengo kreeg geld om een eigen bedrijfje te starten. Nu fokt ze varkens, die ze verkoopt in de grote stad. Het gezin kan weer drie keer per dag eten en haar broertjes en zusjes kunnen naar school.

8 december: Onderwijs voor werkende kinderen in Colombia

Maar liefst 1,5 miljoen kinderen in Colombia moeten iedere dag zwaar en gevaarlijk werk doen. Ze groeien op in een omgeving met veel geweld en drugsgebruik, zoals in de sloppenwijken van de hoofdstad Bogota. Kinderen werken er op de markt of in de vuilnis.

School komt vaak op de laatste plaats. Stichting Kleine Arbeider, partner van Kerk in Actie, geeft de kinderen onderwijs en maakt ze meer weerbaar, om hun kansen op een betere toekomst te vergroten. 120 jongeren volgen vakonderwijs en leren producten te maken die ze zelf kunnen verkopen. De Kleine Arbeider heeft daarnaast een eigen internetcafé, een cafetaria en een koksopleiding waar kansarme jongeren een beroepsopleiding kunnen volgen.

De diaconie wil al deze collecten van harte bij u aanbevelen.
Geeske Nauta en Jitty Meinders

Bedankje

Hartelijk bedankt voor de mooie bloemen, die wij voor onze 65-jarige huwelijksdag op 13 oktober jl. van de gemeente hebben gekregen.

Ook alle andere goede gevers bedankt. Het was een geweldige receptie, we hebben ervan genoten dat er zoveel bekende lieve mensen waren, ook van onze familie.

Hartelijk dank

Henk en Grietje Rozendaal.

Nogmaals een herinnering Abonnement Kerkblad “Het Open Huis”

Wij willen graag een beroep op u doen het abonnementsgeld voor dit jaar over te maken.

Er zijn ongeveer 40 à 50 leden die het bedrag nog niet betaald hebben, het jaar gaat al naar het einde.

Wilt u het even nakijken?

(Deze oproep geldt uiteraard niet voor de abonneerders die al betaald hebben.)

Postabonnementen: € 20,00 en bezorgabonnementen: € 12,50 per jaar. Het nummer is: **NL61 RABO 0157 0172 22**

t.n.v. Kerkblad Het Open Huis, Muiden

Vriendelijke groet en dank,
Martha Eggebeen, abonneerdersadministratie

December

De maand
dat koning winter
zijn troon bestijgt
De weegschaal
het zwaar te verduren krijgt

'n Maand van lange avonden
Warmte en gezelligheid
De goedheiligman
menig kind verblijdt

'n Maand om op 'n jaar bijna voorbij
terug te blikken
'n Jaar waarin geweld
het goede dreigt te verstikken

'n Maand die in het teken
van vrede en liefde staat
Goede voornemens
voor het jaar dat komen gaat

'n Maand om bij onszelf stil te staan
Te bezinnen/ Ons af te vragen
waar te beginnen

'n Maand om te openen wat is gesloten
Te verwarmen wat is verkild
Te ontdooien wat is bevroren
Jaloezie en haat te verbannen

De donkerte
uit ons hart te verjagen
Om het licht en de vrede van Kerstmis
uit te kunnen dragen

Engel kondigt geboorte Christus aan bij Maria,
Marcantonio Raimondi, naar Albrecht Dürer, 1510 - 1515
Te bezichtigen in het rijksmuseum.

Verslag studiereis naar Oost Polen

Afgelopen jaar heb ik mij qua studie toegelegd op de betekenis van de Jodenvervolging in de Tweede wereldoorlog. Een direct aanknopingspunt is mijn geboorteplek in Leeuwarden. Na de oorlog ben ik geboren midden in de voormalige Jodenbuurt in het centrum van de Friese hoofdstad in het huis waar de voormalige Joodse godsdienstleraar Samuel Mendels met zijn gezin woonde. Mendels is vanuit Westerbork gedeporteerd naar Sobibor en daar vermoord samen met ruim 34 duizend andere Nederlandse Joden. Door het proberen te reconstrueren van zijn leven en dood ben ik in aanraking gekomen met de Stichting Sobibor, die door educatie en informatie het gruwelijke verhaal van Sobibor wil blijven vertellen, ook voor de volgende generaties. Met de Stichting Sobibor hebben mijn vrouw Lies en ik samen met een groep Nederlanders waaronder veel docenten geschiedenis en een groep Duitsers een studiereis gemaakt naar de nazi-vernietigingskampen in Oost-Polen.

Lublin

We vlogen op zaterdagmorgen 12 oktober van Schiphol naar Warschau. Daar kregen we eerst een rondleiding door het Polin-museum over de geschiedenis van het jodendom in Polen. Daarna volgde de treinreis naar Lublin, onze verblijfplek voor de komende week.

Lublin is een moderne stad met 350 duizend inwoners. Ons hotel was een voormalig klooster net buiten de stadspoort van de oude historische binnenstad aan de voet van de burcht. Naast het klooster liep een markeringslijn door de bestrating, de grens van de voormalige Joodse wijk of getto.

Lublin was tot de tweede wereldoorlog een belangrijk Joods cultureel centrum. Hier waren diverse scholen, opleidingen voor rabbijnen en synagogen. Het besef dat de chassidische legenden van Martin Buber, de tekeningen van Marc Chagall en de verhalen van Nobelprijswinnaar Isaac Bashevis Singer hun oorsprong hebben in de Joodse leefwereld die hier in Oost-Europa eens was, maar bewust vernietigd is, voelde op deze concrete plek treurig en tragisch aan.

In Polen woonden voor de oorlog meer dan 3.3 miljoen Joden. Van hen werd 90% vermoord tijdens de Holocaust.

Polen

Tijdens onze tweede dag in Polen zondag 13 oktober waren er parlementsverkiezingen. Deze werden zoals verwacht gewonnen door de conservatieve regeringspartij Recht en Rechtvaardigheid (PiS). Met een uitgesproken programma van nationaal bewustzijn en rooms-katholieke waarden verdedigen zij de Poolse identiteit. Zo leefden wij midden in de actualiteit van het huidige Europa en werden wij ook bepaald bij het feit dat de tweede wereldoorlog 80 jaar geleden hier in Polen begon en 75 jaar geleden ons Breda ook bevrijd werd door een Poolse Pantserdivisie.

De Duitsers hebben na de inval in Polen meteen de Joden gedwongen apart in getto's te gaan leven. Volgens plan werden in bezet Polen vervolgens de vernietigingskampen Belzec, Treblinka en Sobibór ingericht. Hier werden de Joden naar toe gedeporteerd, vergast en vervolgens gecremeerd. Dit plan gaven de Duitsers de codenaam *Aktion Reinhard*, genoemd naar SS-er Reinhard Heydrich, de architect van de Holocaust.

Sobibor

Als groep hebben we alle drie vernietigingskampen bezocht. Het besef van immense massamoord maakte grote indruk op alle deelnemers. Elk kamp was een moordmachine waar de mensen vanuit een veewagon via de gaskamers anderhalf uur later op een brandstapel tot as werden verbrand. Alles was gruwelijk geperfectioneerd.

In de kampen werd eigenlijk alleen gemoord, en er was vrijwel niets meer van over. In Sobibor rest slechts een enorme asheuvel. Je bent aanwezig op een concrete plek waar zoveel

Foto: Asheuvel Sobibor

gruwelijkheden zijn gebeurd op basis van menselijke beslissingen en keuzes. Mensen die het zelf ook amper konden beseffen dat ze slachtoffer werden van zoiets onvoorstelbaars. Maar ook de daders en getuigen, wat voor verhaal hadden zij na de oorlog?

In Sobibor is een gedenkmuur ingericht met herinneringskeien met namen van slachtoffers. De laan ligt ongeveer op de plek, die door de Duitsers 'Himmelfahrtstrasse' werd genoemd. De plek waar zoveel mensen naakt en in alle kwetsbaarheid op weg gingen naar de gaskamers. Bijzonder is dat zowel in Treblinka als Sobibor de Joden zelf in opstand zijn gekomen, en hebben kunnen ontsnappen zodat we getuigen hebben van wat er heeft plaatsgevonden. Veel mensen vragen zich na de Holocaust af, hoe God dit allemaal heeft kunnen toelaten. Mij kwelde tijdens de reis de vraag: hoe hebben mensen dit allemaal kunnen doen? Het verzet van de opstand in Treblinka en Sobibor als teken van menselijkheid was een belangrijk stukje van een aarzelend antwoord.

Gerben Hoogterp.

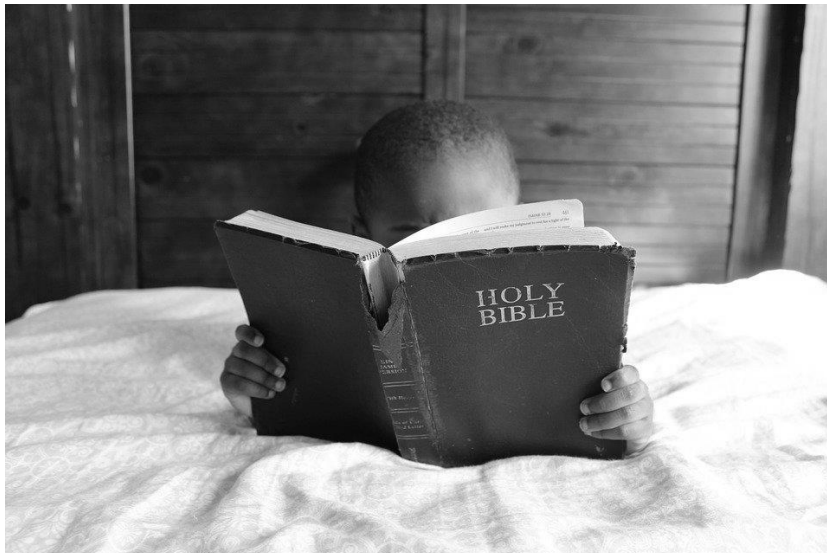
AGENDA

19 november 20.00 uur: Leerhuis Abraham, Rehoboth

26 november 20.00 uur: Kerkenraad

4 december 10.00 uur: Gespreksgroep Open Deur, Rehoboth

13 december 18.00 uur: Andermaal, bij restaurant Graaf Floris

Kind leest bijbel in bed

Activiteitencommissie

~ Concerten ~

Op het moment dat dit kerkblad verschijnt ligt het concert “De dochter van Meijer” van vertelster Pauline Broekema met muziek van The Amsterdam Consort net achter ons. Terwijl we richting het kalenderjaar gaan waarin we 75 jaar bevrijding mogen vieren kunnen we terugkijken op een memorabele avond!

De volgende concerten zullen plaatsvinden in de dagen vlak voor Kerst. In een volgend kerkblad zal ik hier iets meer over schrijven, maar noteert u de data alvast want agenda's slippen zo snel vol....

>> Op **vrijdagavond 20 december om 20.00 uur** geeft **Muziekvereniging Crescendo Muiden** haar jaarlijkse kerstconcert. Genieten van de muziek en van het lekkers na afloop in onze kerk.

>> Op **zondagmiddag 22 december om 15.30 uur** wordt de kooruimte in de kerk voor het **Proefkamermuziek-Kerstconcert** ingenomen door solisten, de Koorschool Midden Gelderland en het Muidens Ensemble & muzikale vrienden om u te laten genieten van de Messiah van G.F. Händel. Reserveer tijdig kaarten voor dit sfeerrijke concert via 06-15173471 of reserveren@proefkamermuziek.nl

~ Muziek in de Kerk ~

Op 11 mei 2019 organiseerden wij samen met een grote schare vrijwilligers “Muziek in de Kerk”: een kerk voor én vol muziek! Prachtige zangstemmen, allerlei stralende instrumentale muziek, vrolijke gezichten, leuke reacties en veel voldoening aan alle kanten. Ook wijzelf vonden het een fantastische dag. Het was een nieuw idee en in alle facetten de eerste keer. Op onze vraag aan alle deelnemers om de dag te evalueren hebben we veel positieve reacties ontvangen, een aantal opbouwende verbeterpunten en vooral een enthousiast “Ja” op de vraag of dit muzikale evenement voor herhaling vatbaar is. Al deze reacties en onze eigen ervaringen hebben we uiteraard besproken en de slotsom is: weliswaar niet jaarlijks, maar naar verwachting krijgt “Muziek in de Kerk” in 2021 een vervolg!

Met een hartelijke groet namens de Activiteitencommissie,
Anja van Capelle

Protestantse Gemeente Muiden

Grote of Sint Nicolaaskerk Kerkstraat 3, 1398 AJ Muiden

Vergadergebouw Rehoboth Kloosterstraat 6

Predikant ds. G.J. Hoogterp
De Pauw 1, 1398 CT, tel. 769042
e-mail: ghoogterp@grotekerkmuiden.nl

Kerkenraad:
Voorzitter mevr. E.W. Janssen-Stam
Burg.de Raadtsingel 8, 1398 BE, tel. 261912
e-mail: voorzitter@grotekerkmuiden.nl

Secretaris mevr. M. de Waart
De Lange Gangh 20, 1398 CX, tel. 261279
e-mail: secretaris@grotekerkmuiden.nl

Postadres kerkenraad Kloosterstraat 6, 1398 AM, Muiden

Diaconie voorzitter: mevr. J.H. Meinders-Rodenburg
De Lange Gangh 13, 1398 CV, tel. 261790
e-mail: diaconie@grotekerkmuiden.nl

College van Kerkrentmeesters voorzitter: H. ter Beek
Het Hert 10, 1398 EJ, tel. 263411
e-mail: cvk@grotekerkmuiden.nl

penningmeester: R. van Meurs
De Pauw 5, 1398 CT, tel. 0627330832
e-mail: penningmeester@grotekerkmuiden.nl

Website www.grotekerkmuiden.nl

Activiteitencommissie secretariaat: mevr. A. van Capelle-Goor
Amersfoortsestraatweg 69-B14, 1403 AP Bussum
e-mail: acgrotekerkmuiden@gmail.com
Voor informatie over gebruik van de Grote Kerk:
tel.0294 264298 (b.g.g.: 0294 263398 of 06-27330832)

Rekeningnummers

Kerk **NL20RABO0343150484** t.n.v. Protestantse Gemeente te Muiden
NL66INGB0000225618 t.n.v. Protestantse Gemeente te Muiden
Diaconie **NL14RABO0343150107** t.n.v. Diaconie Protestantse Gemeente te Muiden
Zending **NL38RABO0343154234** t.n.v. Zending Protestantse Gemeente te Muiden
Activiteitencommissie **NL73RABO0157098486** t.n.v. Activiteitencommissie Grote kerk te Muiden
Het Open Huis **NL61RABO0157017222** t.n.v. Kerkblad Het Open Huis, Muiden

Drukwerk kopij e-mail: drukwerk@grotekerk@gmail.com

Abonnement administratie: mevr. M. Eggebeen-de Haan
Vondelstraat 20, 1398 XL, tel. 0294 263427,
e-mail: kerkbladgrotekerk@gmail.com
jaarabonnement € 12,50
postabonnement (incl. frankeerkosten) € 20,-

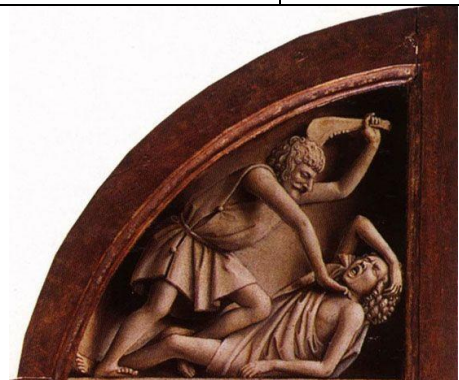
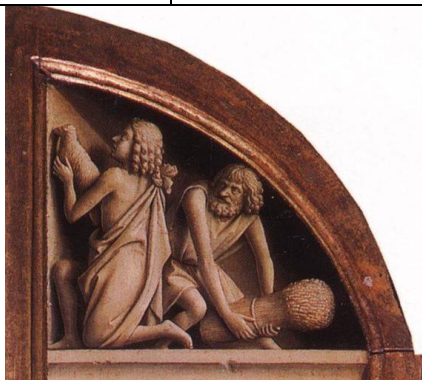
Inleveren kopij voor het volgende kerkblad bij: mevr. M. Eggebeen-de Haan
kerkbladgrotekerk@gmail.com
uiterlijk donderdag 5 december 2019

Het Lam Gods. De erfzonde. (7)

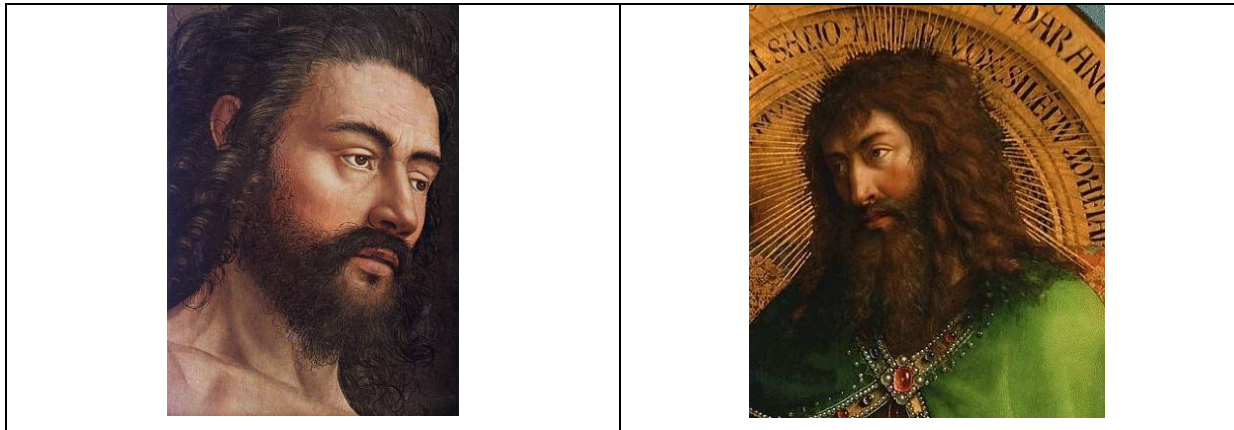

Aan de rand van het hemelse spectrum worden Adam en Eva afgebeeld als tegenbeelden van Jezus Christus, Maria, Johannes de Doper en de engelen.

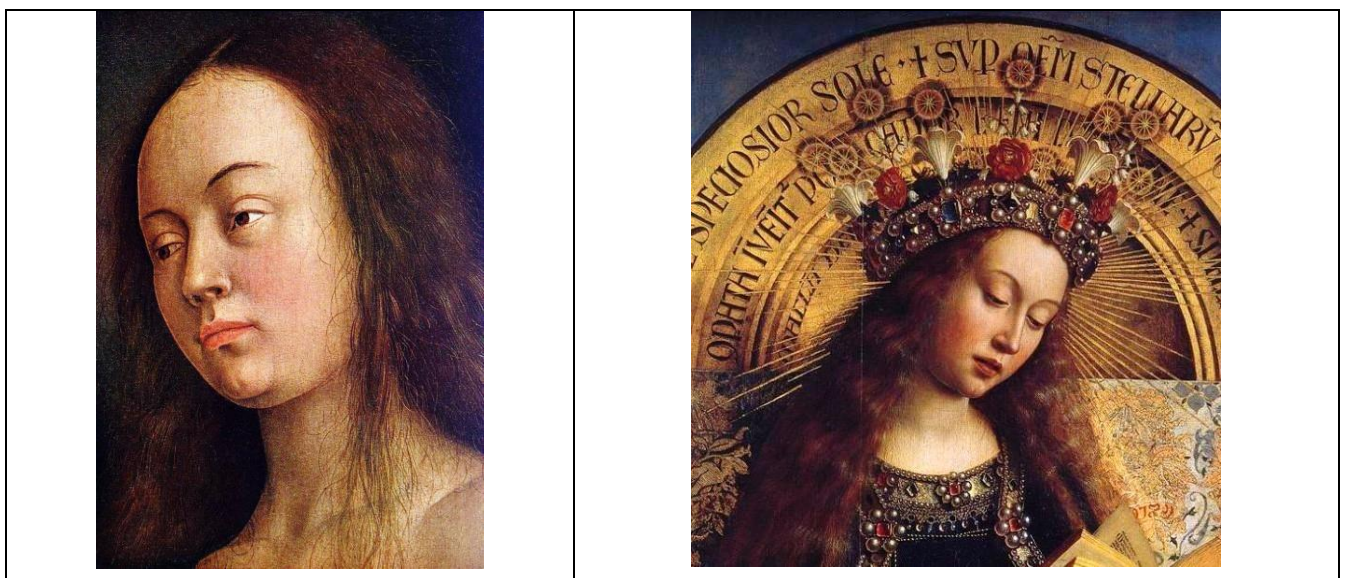
	<p>Adam en Eva steken schril af tegen hun hemelse tegenhangers. Hun houding brengt een vreemde mengeling van berouw en schaamte tot uitdrukking. De broze naaktheid, die de zondeval zichtbaar maakt, kondigt de kwetsbaarheid van het menselijke geslacht reeds aan.</p> <p>Op de geschilderde reliëfs van de zijpanelen krijgt de erfzonde gestalte in de zonen van Adam en Eva. Kain is landbouwer, Abel schaapsherder. Wanneer God alleen acht slaat op het offer van Abel, betreft het gezicht van Kain. Er maakt zich een tomeloze woede van hem meester. Korte tijd later vermoordt hij zijn broer in het veld.(Genesis 4: 1-9)</p>	
--	--	--

Tot in de kleinste details werkt de schilder de tegenstelling uit tussen de celebranten van de hemelse mis en de archetypen van het menselijk geslacht. De mens is vergankelijk. De haarlijn van Adam loopt terug. In de verwilderde hardos tekenen de eerste grijze haren zich af. Hoewel hij zijn gemoedstoestand probeert te verbergen, duiden de gezwollen aders in hals en slaap op een besef van schuld. De Doper verkeert in de kracht van zijn leven. Zijn volle hardos glanst. De nabijheid van de verlosser scheidt een eindeloos vertrouwen en geeft hem vrede.

Kijk eens naar de zelfgenoegzaamheid, de geraffineerde zelfverzekerdheid, die uit het gelaat van Eva spreekt. Wat een verschil met de devotie die van het gelaat van Maria afstraalt! Van Eyck contrasteert zelfs de dorre pieken van Eva met het glanzende haar van de Maagd.

Steeds opnieuw vestigt Van Eyck de aandacht op de eenheid van de mens met God. Ook al zijn Adam en Eva getekend door de zondeval, toch naderen zij de ruimte waarin de hemelse mis wordt gevierd.

BP.